

РЕШЕНИЕ

№ 10761

гр. София, 22.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 27 СЪСТАВ, в публично заседание на осми юни през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: **ДИМИТЪР К. ДЕМИРЕВ**

при участието на секретаря **БОЖИДАРА П. КУБАДИНОВА**
като разглежда докладваното от **ДИМИТЪР К. ДЕМИРЕВ** Гражданско дело № 20221110165075 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 124 ГПК.

Предявен е осъдителен иск с правно основание чл. 59 ЗЗД от С. Д., действащ лично и със съгласието на своята майка Д. Д. Д., срещу *****, за заплащане на сума в размер от 4170 лв., представляваща незаконосъобразно удържана за периода 01.01.2018 г. до 28.09.2021 г. от ответника задължение за издръжка на дете, установено с решение № 3892/21.07.2014 г. по гр. дело № 4028/2014 г. по описа на Районен съд - Варна, частично отменено с решение № 1935/17.12.2014г. по в.гр.д. № 2558/2014 г. по описа на Окръжен съд - Варна, с което е погасено задължение по договор за банков кредит № 014LD-R-004222/25.02.2015 г., по което задължено лице е Д. Д. Д..

Ищецът твърди, че Д. Д. Д. - майка и законен представител на ищеца, сключила с ответника договор за банков кредит № 014LD-R-004222/25.02.2015 г., по който и бил отпуснат кредит в размер от 30 000 лв., задълженията по които следвало да бъдат погасявани от кредитополучателя. Със съдебно решение № 3892/21.07.2014 г. по гр. дело № 4028/2014 г. по описа на Районен съд - Варна, частично отменено с решение № 1935/17.12.2014г. по в.гр.д. № 2558/2014 г. по описа на Окръжен съд - Варна, било установено задължение за заплащане на месечна издръжка в размер от 150 лв. в полза на ищеца, платима от неговия баща ***** Д.. Задължението по посоченото решение било изпълнявано ежесмесечно от последния, който превеждал следващата се на ищеца парична сума в определения по съдебното решение размер по банкова разплащателна сметка с IBAN: *****, открита на името на майката на ищеца при ответника. Твърди, че във връзка със задълженията по договора за кредит, сключен от последната с ответника, за процесния период от 01.01.2018 г. до 28.09.2021 г. с паричните средства, които са постъпвали от посочената банкова сметка като плащания за издръжка в полза на ищеца, били удържани без съгласието и с изричното противопоставяне на титуляря на сметката парична сума в общ размер от 4170 лв., като същата съставлявала несеквестируемо задължение за издръжка на дете, с която ответникът се обогатил. Поддържа, че като основание за платежната операция по

всички постъпващи ежемесечно суми за процесния период, с изключение на внесена на 09.02.2018 г. сума от 620 лв., било посочено като основание „издръжка за дете“. Получените суми били теглени от банката за обслужване на задължения по договора за кредит, въпреки че предназначенияте сумите са били за издръжка на трето лице, което не е в правоотношение с банката. При изложените твърдения претендира заплащане на незаконосъобразно удържаните за периода 01.01.2018 г. до 28.09.2021 г. парични средства от ответника.

В срока за отговор по чл.131 ГПК е постъпил отговор от ответника, в която оспорва основателността на исковата претенция. Поддържа, че е било налице основание за удържане на претендираните суми, тъй като кредитополучателят е следвало да погасява ежемесечно задължението си по договора за банков кредит чрез вноски или преводи по банковата сметка за обслужване на дълга по посочената разплащателна сметка, съгласно погасителен план към договора за кредит. Соченото от наредителя правно основание за извършване на платежната операция не ангажирало банката, а имало значение единствено в отношенията между страните по сделката в качеството им на платец и получател, както и с оглед осъществяваното обичайно банково посредничество по заверяване на сметката, ответникът нямал задължение да контролира произхода, предмета и основанието на получените преводи. В приложимите ОУ към договора имало презумпция, че след като титулярят узнаел за неразрешена или неточно изпълнена платежна операция най-късно с получаване на информацията бил длъжен да уведоми банката незабавно и ако не било получено писмено възражение в 45 дни от датата на изпълнение на операцията (задължаване/заверяване на сметка), се считало, че ползвателят получил и одобрил отчетните документи и платежните услуги. Твърди, че кредитът бил в просрочие, считано от 12.02.2018г., като в полза на ответника за непогасените задължения бил издаден изпълнителен лист № 305/20.01.2022г. и Заповед № 249 от 20.01.2022г. за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 от ГПК по ч.гр.дело № 542 по описа за 2022г. на Варненски районен съд.

Софийският районен съд, след като взе предвид становищата на страните и ангажираните по делото доказателства, преценени поотделно и в тяхната съвкупност, намери за установено следното от фактическа страна:

По делото е отделено за безспорно и ненуждаещо се от доказване обстоятелството, че Д. Д. Д. - майка и законен представител на ищеца, сключила с ответника договор за банков кредит № 014LD-R-004222/25.02.2015 г., по който и бил отпуснат кредит в размер от 30 000 лв., задълженията по които следвало да бъдат погасявани от кредитополучателя по банкова разплащателна сметка с IBAN: *****; обстоятелството, че сума в общ размер от 4170 лв. е удържана от ответника за периода 01.01.2018 г. до 28.09.2021 г. за погасяване на задължения по договора за кредит, които обстоятелства се потвърждават и от събраните по делото писмени доказателства договор за банков кредит № 014LD-R-004222/25.02.2015 г., погасителен план – приложение № 1 към договора и погасителен план – приложение № 2 към договора. Приети са и Общи условия към процесния договор за банков кредит.

С покана с изх.№ 263-620/01.10.2021 г., получена на 16.11.2021 г. от Д. Д. Д., ответникът е предоставил 5-дневен срок за погасяване на задълженията по договора за банков кредит, като е уведомил, че при неизпълнение, кредитът ставал предсрочно

изискуем.

Приет е изпълнителен лист от 20.01.2022 г., издаден въз основа на заповед за изпълнение №249/2022 по ч. гр. дело № 542 от 2022 г. по описа на Районен съд – Варна, видно от който съдът е разпоредил Д. Д. Д. да заплати на ответника суми за главница, лихва и разноси във връзка с процесния договор за кредит.

□ От съдебно решение № 3892/21.07.2014 г. по гр. дело № 4028/2014 г. по описа на Районен съд - Варна, частично отменено с решение № 1935/17.12.2014 г. по в.гр.д. № 2558/2014 г. по описа на Окръжен съд – Варна се установява задължение за заплащане на месечна издръжка в размер от 150 лв. в полза на ищеца, платима от неговия баща ***** Д., както и че упражняването на родителските права е предоставено на майката - Д. Д. Д..

От представения отчет по разплащателна сметка от 18.04.2022 г. на ищцата с IBAN: ***** при ответника (л. 12 – л. 16) се установява, че за периода 06.02.2018 г. до 28.09.2021 г. постъпилите суми в общ размер от 4170 лв. са именно алиментни в полза на С. Д. Д. от името на баща му - ***** Д., видно от основанието за плащане, ежемесечната периодичност и размера на постъпилите суми съобразно дължимата издръжка.

СОФИЙСКИЯТ РАЙОНЕН СЪД, 27 състав, като прецени събраните по делото доказателства по реда на чл. 235, ал. 2, във вр. с чл. 12 ГПК, по свое убеждение, намира за установено от правна страна следното:

Предявен е осъдителен иск с правно основание чл. 59 3ЗД

Институтът на неоснователното обогатяване не разрешава несправедливото запазване на вече преминало благо, поради липсата на основание за имущественото разместване, водещо до обогатяване на едната страна, респ. обедняване на другата страна. Съгласно разпоредбата на чл. 59 от 3ЗД всеки, който се е обогатил без основание за сметка на другото дължи да му върне онова, с което се е обогатил до размера на обедняването. Правото на иск по чл. 59, ал. 1 от 3ЗД възниква, когато ищецът не разполага с друг иск, с който може да се защити. Обогатяването може да е резултат на спестяване на разходи, които обогатилото се лице е следвало да извърши, увеличаване на имуществото му или намаляване на пасивите му. Връзката между обедняването и обогатяването не е причинно-следствена. Обогатяването не е следствие на обедняването и обратното. Те двете обаче, трябва да са последица от други общи за двете предпоставки факти, без да е нужно да произтичат едно от друго. Размерът на обедняването и обогатяването се решава с оглед на конкретната фактическа обстановка.

В конкретния случай, ищецът носи тежестта да докаже при условията на пълно и главно доказване, че претендираната парична сума е събрана от ищеца, чрез неговия родител и законен представител, и погасителните вноски са заплатени от ищеца (обедняване на ищеца) и изплатена на ответника (обогатяване на ответника), връзка между обедняването и обогатяването, която не следва да е причинно-следствена, а да е предпоставена от един или от няколко общи факта и за ищеца да липсва друг ред за защита на твърдените права срещу конкретния ответник. При доказване на горното, в тежест на ответника е да докаже, че за задълженията по договора за кредит е било налице основание за удържане на сумата.

В производството не е спорно и се доказва, че процесната сума в размер от 4170

лв. е постъпила в банковата сметка на майката на ищеца и е събрана от ответното дружество, с която са погасени част от главници и лихви по сключения между нея и ответното дружество договор за банков кредит. Изходът на спора по делото е обусловен от правния въпрос – представляват ли обогатяване без основание от страна на банката събраните суми от сметка на майката на ищеца в размер на 4170 лв., съответно обуславящия въпрос въпроса в кои случаи е релевантно обстоятелството, че постъпилите плащанията са с произход издръжка.

Съгласно чл.141 ал.2 СК родителите дължат издръжка на ненавършилите пълнолетие деца. Тълкуването на тази разпоредба налага извод, че правото на издръжка принадлежи на детето, а не на родителя, на когото е предоставено упражняването на родителски права. С оглед на това изпълнението на задължението за издръжка трябва да бъде направено на детето - кредитор. Когато детето е малолетно и поради това неспособно да получи изпълнение, овластен за това по силата на чл.3 ал.2 ЗЛС е законният му представител – упражняващият родителските права родител. Самостоятелна способност да приема изпълнение няма и непълнолетното дете – съгласно чл.4 ал.2 ЗЛС за това освен отправено от него искане е необходимо и съгласието на родителя. Изпълнение е налице и в случай, ако то не е направено на кредитора, но той се е възползвал от него. Ищецът е роден на 10.08.2006г., като процесният период е 06.02.2018г. до 28.09.2021г., т.е. до 09.08.2020г. е бил малолетен. В конкретния случай с оглед възрастта на ищеца до 09.08.2020г. е бил малолетен, след което действа лично, но със съгласието на своята майка – законен представител, на която са предоставени упражняването на родителските права. Безспорно е, че бащата е превеждал процесната сума по сметка на законния представител на ищеца – неговата майка, т.е. вземането на ищеца за издръжка се осъществява чрез неговата майка по посочената банкова сметка.

С оглед установената фактическа обстановка, съдът достига до извод, че е налице хипотезата на чл. 75, ал. 2, изр. 1 ЗЗД, доколкото процесната сума не е постъпила пряко в патримониума на ищеца, а е постъпила в патримониума на неговата майка и законен представител, също така и е записано основаниято за всяка отделна постъпила сума именно като алиментна. В допълнение, съобразно чл. 75, ал. 3 ЗЗД, когато плащането става чрез заверяване и задължаване на банкова сметка, задължението се счита за погасено със заверяване сметката на кредитора, като в случая кредитор с право на издръжка е ищецът, а банковата сметка, по която, както се установи, е с титуляр майка му Д. Д..

Установи се, че с процесната сума са погасени част от главници и лихви по сключен между майката на ищеца и ответното дружество договор за банков кредит, т.е. същата не е предоставена на ищеца за задоволяване на целевите необходиминости от издръжката. От изложеното дотук, съдът достига до извод, че макар и да е видно от основаниято за постъпване на процесните суми в банковата сметка на Д. Д., общо в размер от 4170 лв., че същите са за издръжка на дете, за ответното дружество е налице основание да ги задържи. Установено е, че между Д. Д. и банката има сключен договор за банков кредит, който се обслужва от същата банкова сметка, по която е получена и процесната сума, който представлява основаниято за събиране на сумите. Доколкото липсват твърдения за започнало принудително изпълнение и заповед върху банковата сметка и не са представени доказателства в тази насока, то не са налице някои от хипотезите на чл. 446 и чл. 446а ГПК, респ. задължение в тежест на третото задължено лице да следи за нарушение на несеквестируемостта. Поради това и по обуславящия правен въпрос дали за банката е налице законово задължение да следи произхода на

постъпилите средства, конкретно в случаите на издръжка, с изкл. на случаите на изпълнение на заповест, съответно ограничение за погасяване на кредит със средства с такъв произход, съдът приема, че за банката не съществува законова забрана за извършване на директен дебит на постъпилите средства. Задължение на майката е да предостави на детето издръжката, получавана по откритата на нейно име банкова сметка. Несъмнено с оглед разпоредбата на чл. 130, ал. 3 СК, усвояване на издръжка, постъпваща по банкова сметка на детето би довело до значителни трудности, както и не би било целесъобразно с оглед елементния характер на постъпващите суми, но това обстоятелство не вменява законово задължение на банката да не събира процесните суми от банковата разплащателна сметка на законния представител Д. Д., нито освобождава последната от задължение да предостави паричните средства на детето.

С оглед горното, настоящият съдебен състав приема, че е налице обедняване на ищеца с процесната сума, но не е налице обогатяване със същата от страна на ответното дружество без основание, поради което искът по чл. 59 ЗЗД е неоснователен. За пълнота следва да се отбележи, че съобразно чл. 75, ал. 2, изр. 2, ищецът разполага с иск срещу лицето, получило изпълнение, като в конкретния случай Д. Д..

По разностите:

С право на такива разполага само ответникът. Претендира юрисконсултско възнаграждение в размер на 180 лв., като с оглед възражението за прекомерност и фактическата и правна сложност на делото, същото следва да се намали до размер от 100 лв.

Така мотивиран, Софийският районен съд, 27 състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения осъдителен иск с правно основание чл. 59 ЗЗД от С. Д. Д., ЕГН: *****, с адрес: *****, действащ лично и със съгласието на своята майка Д. Д. Д., ЕГН: *****, с адрес: ***** срещу *****, ЕИК: *****, с адрес на управление: ***** П, за осъждане ответника да възстанови сумата от 4170 лв., с която неоснователно се е обогатил, неправомерно удържайки издръжка в периода 01.01.2018 г. – 28.09.2021 г., в едно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба – 29.11.2022 г. до окончателното изплащане на вземането.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 8 ГПК С. Д. Д., ЕГН: *****, с адрес: *****, действащ лично и със съгласието на своята майка Д. Д. Д., ЕГН: *****, с адрес: *****, да плати на *****, ЕИК: *****, с адрес на управление: ***** П, разноски по делото в размер на 100 лв.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва в въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____